

วารสารธรรมเพื่อชีวิต
Journal of Dhamma for Life

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

แนวทางการสื่อสารโครงการขุดคลองกระสู่การรับรู้ของภาคประชาชน

Guidelines for Communicating the Kra Canal Project to Public Awareness

กรพงษ์ แจ้งยูล¹Korapong Jangyubol¹

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Name of Author & Corresponding Author: * 1. กรพงษ์ แจ้งยูล วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต Korapong Jangyubol College of Social Innovation, Rangsit University, Thailand. Email: tle737@hotmail.com คำสำคัญ การสื่อสาร; โครงการขุดคลองกระ; การรับรู้ของ ภาคประชาชน Keywords: Communication; Kra Canal Digging Project; Public Awareness Article history: Received: 12/07/2024 Revised: 18/08/2024 Accepted: 30/10/2024 Available online: 30/12/2024 How to Cite: Jangyubol K.(2024). Guidelines for communicating the Kra Canal Project to public awareness. <i>Journal Dhamma for Life</i>, 30(4), 451-462.	This is qualitative research. The objectives are 1) to study the communication of the Kra Canal digging project in the perception of the public sector and 2) to study the participation of the public sector in their perception of the Kra Canal digging project. There were 18 key informants. The research areas included Chumphon, Songkhla and Krabi. The research results are that communication is relevant to policy decisions related to the digging of the Kra Canal. It is necessary to consider many dimensions including economic, social, environmental, and political aspects. The main steps of policy making are including defining the problem , solving alternative analysis and etc. The Kra Canal project is in the stage of alternative analysis. The government sector has communications that allow citizens and stakeholders to participate in decision-making, such as providing information to the public about related problems and policies, consultations. Requesting opinions and advice from the public, public participation in decision making, working with citizens in policy development and implementation, organizing exhibitions. Creating brochures, leaflets and making use of television, radio, and social media as well as articles in journals. To provide information about the project. However, People still have concerns about the project for environment impact. Such as natural loss, destruction of mangrove forests aquatic ecosystem and habitats for wild animals, water contamination and its pollution. The impact may change of tides coastal erosion, coral reef changes as well as economic, social, and cultural changes in the community.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการสื่อสารโครงการการขุดคลองกระในการรับรู้ของภาคประชาชน และ 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรับรู้โครงการขุดคลองกระ ผู้ให้ข้อมูลหลัก 18 คน พื้นที่ในการวิจัยได้แก่ ชุมพร สงขลาและกระบี่ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า การสื่อสาร มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการขุดคลองกระ จำเป็นต้องพิจารณาในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ขั้นตอนหลักๆ ได้แก่ การกำหนดปัญหา ระบุปัญหาที่ต้องการการแก้ไข การวิเคราะห์ทางเลือก และ ฯลฯ ทั้งนี้โครงการคลองกระอยู่ในระยะของการวิเคราะห์ทางเลือก โดยภาครัฐมีการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและนโยบายที่เกี่ยวข้อง, การปรึกษาหารือ การขอความคิดเห็นและคำแนะนำจากประชาชน, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ, การทำงานร่วมกับประชาชนในการพัฒนานโยบายและการดำเนินการ, การจัดงานนิทรรศการ การจัดทำโบรชัวร์ แผ่นพับ และใช้ประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ โซเชียลมีเดีย ตลอดจนบทความในวารสาร เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนก็ยังมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับโครงการ ซึ่งได้แก่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความสูญเสียทางธรรมชาติ การทำลายป่าชายเลน ระบบนิเวศทางน้ำ และที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า การปนเปื้อนของน้ำและมลภาวะทางน้ำ การเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ การกัดเซาะชายฝั่ง การเปลี่ยนแปลงของแนวปะการัง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมชุมชน

บทนำ

“คลองกระ” “คลองคอคอดกระ” หรือ “คลองไทย” เป็นพื้นที่ที่เข้าใจกันทั่วไป ในลักษณะทางภูมิศาสตร์นั้นหมายถึงผืนแผ่นดินขนาดใหญ่ที่กั้นระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกทางด้านอ่าวไทยกับมหาสมุทรอินเดียทางด้านทะเลอันดามันการจะเดินเรือไปมาระหว่างสองฝั่งทะเลนี้จะต้องผ่านช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์ซึ่งอยู่ส่วนใต้สุดของคาบสมุทรมาเลย์ แต่เนื่อง จากส่วนที่แคบที่สุดของคาบสมุทรมาเลย์นั้น อยู่ในประเทศไทยบริเวณที่เรียกว่า คอคอดกระ ซึ่งอยู่ในแนวเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ด้านทะเลอันดามัน ไปจนถึงอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านอ่าวไทย มีความกว้างประมาณ 50 กิโลเมตร

การขุดคลองคอคอดกระซึ่งแต่ละยุคสมัยมีดำริจะขุดคลองโดยนัยสำคัญให้ประโยชน์ในทางต่าง ๆ ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ระบุว่า ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ (สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 3) พ.ศ. 2220 โดย มงซิเออ เดอ ลา มาร์ (De La Mar) วิศวกรชาวฝรั่งเศสที่เข้ามากับคณะราชทูตของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งราชอาณาจักรฝรั่งเศส ได้ทำการสำรวจเพื่อหาเส้นทางการค้าทางทะเลใหม่ระหว่างอ่าวไทยกับทะเลอันดามัน จากนั้นในสมัยช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในช่วงปี พ.ศ. 2336 (ช่วงพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ; รัชกาลที่ 1) โดย สมเด็จพระราชวังบวรมหาสุรสีหนาทเจ้า กรมพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) ทรงมีพระราชดำริจะขุดคลองยุทธศาสตร์ที่บริเวณอำเภอกระบุรี เชื่อมทะเลฝั่งอันดามันกับอ่าวไทย เพื่อใช้ประโยชน์ใน

การเดินทางเรือในการรบกับพม่า ในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) เพื่อขุดคลองบริเวณคอคอดกระในจังหวัดระนองถึงจังหวัดชุมพรในปัจจุบัน ซึ่งเป็นระยะทางที่สั้นที่สุด แต่เมื่อเริ่มดำเนินการขุดคลองไปได้ระยะเวลาหนึ่งโครงการดังกล่าวก็ต้องเป็นอันล้มเลิกไป เนื่องจากวิศวกรชาวอังกฤษพบว่า เทือกเขาตะนาวศรีเป็นอุปสรรคสำคัญในการขุดคลองผ่านบริเวณดังกล่าว ซึ่งในการจะดำเนินการเช่นนั้นได้ ต้องใช้งบประมาณที่สูงมาก จึงเป็นเหตุให้โครงการดังกล่าวต้องยุติลง ต่อมาในพ.ศ. 2478 สมัยรัฐบาลหลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใต้รัฐบาลของพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้ริเริ่มและเสนอแผนการในการขุดคลองบริเวณคอคอดกระเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 แต่ก็มีเหตุให้ต้องยุติลงเนื่องจากประสบกับปัญหาด้านงบประมาณของประเทศ

อย่างไรก็ตามมีความสับสนอยู่บางประการระหว่าง ชื่อ "คลองไทย" กับ "คลองกระ" ซึ่งชื่อคลองไทยนั้นเริ่มถูกใช้ในช่วงหลังจากที่มีการศึกษาและสำรวจความเป็นไปได้ของโครงการขุดคลองข้ามคาบสมุทรมลายูอย่างจริงจัง โดยรัฐบาลหลายชุดมีการศึกษาและสำรวจความเป็นไปได้ของโครงการนี้ รวมถึงการสนับสนุนจากนักวิชาการและนักลงทุนที่เห็นโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจจากโครงการนี้ ตัวอย่างเช่น ในช่วงรัฐบาลของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (พ.ศ. 2523-2531) มีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการขุดคลองเชื่อมทะเลอันดามันกับอ่าวไทยอย่างจริงจัง และมีการเสนอหลายเส้นทาง แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจดำเนินการในเวลานั้น เช่นในสมัยของนายปรีดี พนมยงค์ เสนอให้มีการขุดคลองในเส้นทาง 2A ตลอดจนมีเส้นทาง 5A 7A และ 9A โดยในรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (ตั้งแต่พ.ศ. 2557) มีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการคลองไทยและมีการพูดถึงเส้นทางคลองไทย 9A อย่างต่อเนื่อง โดยมีการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การศึกษาความเป็นไปได้ของเส้นทางนี้มีเหตุผลที่ทำให้เส้นทางคลองไทย 9A ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ แต่จนถึงปัจจุบัน โครงการขุดคลองไทยเส้นทาง 9A ยังไม่เคยได้รับการตัดสินใจดำเนินการขุดอย่างเป็นทางการโดยรัฐบาลใด ๆ รวมถึงรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้โครงการขุดคลองกระยังอยู่ในช่วงของการตัดสินใจเพื่อหาเส้นทางที่ดีที่สุด การประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เกี่ยวกับโครงการคลองกระหรือคลองไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผลกระทบต่อหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและการสนับสนุนจากประชาชน รวมถึงการแก้ไขปัญหาหรือความกังวลที่อาจเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า การขุดคลองกระมีความเป็นมายาวนานนับ 100 ปี และมีการศึกษาความเป็นไปได้ในรัฐบาลเกือบทุกยุคสมัย ดังนั้นการสร้างการตระหนักรู้ (awareness) ของภาคประชาชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง คำถามของผู้วิจัยคือ ในการสื่อสารโครงการคลองกระสู่การรับรู้ของภาคประชาชนเป็นอย่างไร มีกระบวนการและวิธีการอย่างไร ประชาชนที่ได้รับการสื่อสารมีทัศนคติอย่างไรต่อโครงการและการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาล

วัตถุประสงค์ในงานวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการสื่อสารโครงการการชดเชยผลกระทบในการรับรู้ของภาคประชาชน
- 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรับรู้โครงการการชดเชยผลกระทบ

คำถามการวิจัย

การสื่อสารโครงการการชดเชยผลกระทบในการรับรู้ของภาคประชาชนเป็นอย่างไร ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างไรในการรับรู้โครงการการชดเชยผลกระทบ

วิธีวิทยาการวิจัย

1. การเลือกพื้นที่การศึกษา

1.1 ชุมพร ตั้งอยู่ในตอนกลางของภาคใต้ มีความใกล้เคียงกับแนวคิดการชดเชยผลกระทบ ซึ่งเป็นทางเชื่อมระหว่างอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ทำให้ชุมพรเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ในด้านเศรษฐกิจ ชุมพรมีเศรษฐกิจที่เน้นไปทางการเกษตรกรรมและการประมง การชดเชยผลกระทบอาจช่วยเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับชุมพรโดยการเพิ่มการคมนาคมและการขนส่งสินค้า

1.2 กระบี่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การชดเชยผลกระทบอาจช่วยเพิ่มการเข้าถึงและการท่องเที่ยวในพื้นที่ ด้านการขนส่ง กระบี่มีท่าเรือที่สามารถรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ การชดเชยผลกระทบจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าและลดเวลาการเดินทางระหว่างอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

1.3 สงขลา เป็นศูนย์กลางการค้าและการขนส่งที่สำคัญในภาคใต้ การชดเชยผลกระทบจะเพิ่มความสามารถในการขนส่งสินค้าผ่านทะเลและลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง สำหรับด้านอุตสาหกรรม สงขลามิมีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง การชดเชยผลกระทบจะช่วยเพิ่มการเข้าถึงและการกระจายสินค้าอุตสาหกรรมไปยังตลาดโลก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยใช้เทคนิคการแนะนำต่อ (Snow Ball) แบบสัมภาษณ์จึงเน้นการกำหนดประเด็นเพื่อเป็นหัวข้อสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงที่มาของการจัดการศึกษา รูปแบบ วิธีการโดยแนวคำถามไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนตายตัว (Unstructured Interview) เพื่อให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนให้ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

2.2 การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Discussion) รวมกลุ่มคนในชุมชนประมาณ 5-7 คนเพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น กระบวนการการมีส่วนร่วมในการสื่อสารเรื่องการชดเชยผลกระทบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่

3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมการจดบันทึก การบันทึกเสียงที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยลงพื้นที่สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล

3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมไว้ก่อนแล้วมาใช้ในการของแนวคิด ทฤษฎี โดยรวบรวมจากการค้นคว้าเอกสารบทความวิชาการ หนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์

4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อมูล

4.1 การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบของปรากฏการณ์ที่ศึกษาในมุมมองที่แตกต่างกัน (เอี่ยมพร หลินเจริญ, 2555) โดยตรวจสอบจากผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูล, ตรวจสอบวิธีการเก็บข้อมูล, ตรวจสอบทฤษฎี

4.2 การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากการสังเกตและสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งที่เป็นความคิดเห็น การบอกเล่าเหตุการณ์ หรือข้อมูลที่เป็นรายละเอียด เพื่อให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำเป็นต้องตั้งข้อสงสัยไว้ก่อน และใช้แนวทางตรวจสอบ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2556)

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตไว้ 3 ด้านดังนี้คือ

5.1 ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย โดยใช้ทฤษฎีดังนี้

5.1.1 แนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวคนทุกคน และเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกัน โดยกลุ่มคนในสังคมได้ประกอบสร้างความหมายแก่สิ่งต่างๆ ทั้งในระดับปัจเจก ระดับกลุ่ม และระดับโลกผ่านทางกระบวนการสื่อสาร เป็นการกระทำร่วมกันที่เป็นการถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความคิด ของคนเรา และเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิด ข้อมูลข่าวสาร ทักษะ ความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือมากกว่านั้นโดยวิธีการต่าง ๆ

5.1.2 ทฤษฎีสมูททานภาพ คือ “อำนาจแห่งทะเล (maritime power) ครอบคลุมหลายความหมาย ได้แก่การที่ประเทศหนึ่ง ๆ ครอบครองหรือมีอำนาจเหนือ่านน้ำทั้งหมดได้ และยังหมายรวมถึงศักยภาพของประเทศหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประเทศอื่น ๆ ให้กระทำการใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวกับทะเล รวมถึงแง่มุมต่าง ๆ ในการใช้น่านน้ำที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของกองทัพ (ตัวอย่างเช่น การขนส่งสินค้า การประมง การทำประกันการเดินทางทางทะเล การต่อเรือและการซ่อมแซมเรือ เป็นต้น) เนื่องจากแง่มุมเหล่านี้มีผลต่อสมูททานภาพ ทั้งยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้คนเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน

5.1.3 ทฤษฎีการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ หมายถึงโครงการที่สำคัญ ซึ่งรัฐบาลจะต้องให้มีขึ้นต้องการกำหนดเป้าหมาย และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และแนวทางในการศึกษา สิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญคือ ทฤษฎีการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะอันเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีหลายมิติ โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะชน

การตัดสินใจดังกล่าวมักต้องพิจารณาหลายปัจจัย รวมถึงข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริบททางการเมืองและสังคม การตัดสินใจในนโยบายสาธารณะผ่านกรอบการวิเคราะห์เชิงเหตุผล (argumentative analysis) และการนำเสนอวิธีการที่ใช้ในการทำความเข้าใจนโยบายสาธารณะผ่านการสนทนา (Fischer, F., & Forester, J. (Eds.). (1993)

5.1.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เอลินอร์ ออสตรอม (Elinor Ostrom) ได้ศึกษาและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรร่วม (commons) และการตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งมีผลกระทบต่อการวางนโยบายสาธารณะ ให้ความสำคัญกับทรัพยากรที่มีการใช้งานร่วมกันโดยหลายฝ่าย เช่น ป่าไม้ ทะเลสาบ แหล่งประมง และแหล่งน้ำ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้มีลักษณะเฉพาะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยกลุ่มคนหลายกลุ่ม (Ostrom, E. ,1990).

5.2 ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย กย 2565 - ตุลาคม 2566

5.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมจำนวน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งหมด 15 คน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มต่างๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักวิชาการสิ่งแวดล้อม จากชุมพร กระบี่ และสงขลา จำนวนรวม 3 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักเคลื่อนไหวองค์กรพัฒนาเอกชน จากชุมพร กระบี่ และสงขลา จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มอาชีพ ผู้ทำอาชีพประมง และบริการ จากชุมพร กระบี่ และสงขลา (จังหวัดละ 2 คน) จำนวนรวม 6 คน

กลุ่มที่ 4 สส.ในพื้นที่ จากชุมพร กระบี่ และสงขลา จำนวนรวม 3 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน จากชุมพร กระบี่ และสงขลา จำนวนรวม 3 คน

ผลการวิจัย

1) ภาครัฐมีช่องทางในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์โครงการชุดคลองกระหลายช่องทาง เพื่อให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ช่องทางเหล่านี้มีความหลากหลายและครอบคลุมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของภาครัฐในการสื่อสารเรื่องคลองไทยสู่ประชาชนในภาคใต้ ได้ดำเนินการในทุกช่องทาง ทั้งสิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยีการสื่อสารอันประกอบไปด้วยโซเชียลมีเดีย การใช้การไลฟ์สดถ่ายทอดสดผ่านเฟสบุ๊ค การจัดการเสวนาโดยการโฆษณาเชิญชวนเข้าร่วมผ่านสื่อชนิดขึ้นจอ LED และป้ายโฆษณาติดจอตามสถานที่ราชการ และในสื่อโซเชียลมีเดีย อินสตาแกรม เฟสบุ๊ค รวมถึงการใช้โดรนสำรวจพื้นที่และเป็นการปลูกกระแสคนในพื้นที่ให้เกิดความสนใจ “คลองกระเพื่อเศรษฐกิจไทยยั่งยืน” นอกจากการสื่อสารผ่านสื่อแล้ว ภาครัฐยังใช้วิธีรุก โดยการเข้าหากลุ่มผู้นำชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับ

การชุดคลองกระ ตลอดจนการรับฟังปัญหาและความรู้สึกของคนในชุมชน เพื่อประเมินสถานการณ์และนำมาแก้ไข เครื่องมือต่างๆ ได้แก่

1.1) เว็บไซต์และพอร์ทัลออนไลน์

ภาครัฐมีการจัดทำเว็บไซต์หรือพอร์ทัลออนไลน์เฉพาะสำหรับโครงการชุดคลองกระ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น รายงานการศึกษา ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แผนการดำเนินการ และการประกาศข่าวสาร เว็บไซต์เหล่านี้ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว

1.2) การประชุมและการสัมมนา

ภาครัฐจัดการประชุมและการสัมมนาต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงนักวิชาการ นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป การประชุมเหล่านี้มักจัดขึ้นในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshops) หรือการเสวนา (forums)

1.3) การสำรวจความคิดเห็น (Surveys)

ภาครัฐมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผ่านแบบสอบถามหรือการสำรวจออนไลน์ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการชุดคลองกระ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานของโครงการ

1.4) สื่อมวลชน (Media)

ภาครัฐใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางในการสื่อสารข่าวสารเกี่ยวกับโครงการชุดคลองกระ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร สื่อเหล่านี้ช่วยกระจายข้อมูลไปยังประชาชนในวงกว้าง

1.5) โซเชียลมีเดีย (Social Media)

ภาครัฐใช้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Twitter, Line และ YouTube ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับโครงการชุดคลองกระ โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงประชาชนกลุ่มใหญ่และการตอบสนองต่อความคิดเห็นของประชาชนได้ทันที

1.6) การจัดนิทรรศการ (Exhibitions)

ภาครัฐจัดนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการชุดคลองกระในงานต่าง ๆ เช่น งานมหกรรมการค้า หรืองานแสดงสินค้าต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลและเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียด

1.7) การติดต่อสื่อสารโดยตรง (Direct Communication)

ภาครัฐมีการติดต่อสื่อสารโดยตรงกับผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การจัดการประชุมกับผู้นำชุมชน องค์กรภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยตรง

1.8) การเผยแพร่เอกสารและรายงาน (Publications)

ภาครัฐจัดทำและเผยแพร่เอกสาร รายงานการศึกษา และบทวิเคราะห์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการชุดคลองกระ เอกสารเหล่านี้มักจะมีการแจกจ่ายให้กับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียผ่านช่องทางต่าง ๆ การใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลายนี้ช่วยให้ภาครัฐสามารถเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนของ

สังคม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้โครงการชุดคลองกระได้รับการสนับสนุนและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เนื้อหาในการสื่อสารของภาครัฐ

2.1) วัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งทางน้ำ การเชื่อมโยงระหว่างอ่าวไทยกับทะเลอันดามัน และการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะแนวคิด โครงการชุดคลองกระมีวัตถุประสงค์หลักในการเชื่อมต่ออ่าวไทยกับทะเลอันดามัน เพื่อลดระยะทางและเวลาในการขนส่งสินค้า ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและการลงทุนในภูมิภาค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก

2.2) ความเป็นมาของโครงการ เช่น แนวคิดการชุดคลองกระเริ่มขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่อุปสรรคทางเทคโนโลยีและการเมืองในเวลานั้นทำให้โครงการไม่ได้รับการดำเนินการ ต่อมาในปี 1973 รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการศึกษาโครงการชุดคลองไทย และในปี 2020 สภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาโครงการนี้ขึ้นมาอีกครั้ง ตลอดจนการศึกษาและการพิจารณาที่ผ่านมา รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทาง 9A

2.3) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การสร้างงาน การเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน และการพัฒนาพื้นที่รอบข้างคลอง การชุดคลองกระจะช่วยสร้างงานในภาคการก่อสร้าง การขนส่ง และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้คลองและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ท่าเรือ ถนน และระบบราง

2.4) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการ เช่น การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ ผลกระทบต่อชุมชน และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มาตรการในการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ ตัวอย่างของเนื้อหาที่สื่อคือ การชุดคลองกระอาจมีผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำ การทำลายป่าชายเลน และผลกระทบต่อชุมชนชายฝั่ง ภาครัฐได้วางแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างพื้นที่อนุรักษ์ การฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผลการวิจัย

ความเชื่อมโยงของทฤษฎีสุมุทธานุภาพกับงานวิจัยนี้คือ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการชุดคลองกระ พบว่าได้มีการกล่าวถึงลักษณะที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ในจุดศูนย์กลางของการเดินเรือโลก หากประเทศไทยทำการชุดคลองในส่วนคอคอทางดินแดนตอนใต้ของประเทศ จะทำให้เกิดจุดเชื่อมต่อโดยตรงระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งทำให้เกิดเส้นทางเดินเรือสายใหม่ของโลกตามหลักการของสมุทธานุภาพอย่างยิ่ง ความสำคัญของสมุทธานุภาพ ถือหลักสำคัญว่า มหาอำนาจทางทะเลจะเหนือกว่ามหาอำนาจทางบกในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ (Geo-politic) ซึ่งในทฤษฎีนี้ได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นความจริงและถูกต้องจากสงครามโลกทั้งสองครั้ง ซึ่งประเทศที่มีสมุทธานุภาพที่เหนือกว่าจะเป็นผู้ชนะสงครามในที่สุด จากผลลัพธ์ของสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 จึงพิสูจน์ได้ว่า ทฤษฎีและหลักการของสมุทธานุภาพที่ได้กำเนิดขึ้นมากกว่า 100 ปีแล้ว ก็ยังสามารถนำมาปรับใช้ได้จนถึงปัจจุบัน เพราะทะเลยังคงเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของโลก แม้ว่า

ปัจจุบันการขนส่งทางอากาศจะมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถทดแทนการขนส่งทางทะเลได้ และทะเลก็ยังเป็นแหล่งอาหารกับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ของมนุษย์ที่สำคัญ นอกจากนี้กำลังทางเรือก็ยังสามารถขยายอำนาจจากทะเลขึ้นสู่ฝั่ง (Power Projection Ashore) ได้คล้ายกับการขยายอำนาจของกำลังทางบก แต่ทั้งนี้ ทฤษฎีสมมุติฐานภาพ ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัวที่แน่นอน รัฐชายฝั่งจะต้องนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับรัฐของตนเองด้วย

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิทยานิพนธ์ของ ดลหทัย จิรวิวรรณเรื่อง “คลองไทย : ประเด็นที่ต้องพิจารณา และการเตรียมความพร้อมด้านกฎหมาย” (ดลหทัย จิรวิวรรณ, 2559) โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะศึกษาปัญหาทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นได้ เมื่อรัฐบาลไทยตัดสินใจดำเนินโครงการขุดคลองไทยเพื่อเชื่อมระหว่างอ่าวไทยกับทะเลอันดามัน ไม่ว่าจะเป็นด้านผลประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับจากการดำเนินโครงการ ปัญหาด้านความมั่นคงของชาติ ปัญหาความกังวลของกองทัพเรือต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศ ปัญหาเรื่องการแบ่งแยกดินแดน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านพาณิชย์นาวีและโลจิสติกส์ ตลอดจนข้อพิจารณาด้านการลงทุนทั้งก่อนและหลังการลงทุน โดยมุ่งหวังถึงประโยชน์ในการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ดลหทัยได้กล่าวด้วยว่าแนวคิดในการขุดคลองไทย ตลอดระยะเวลา 340 ปีที่ผ่านมา โครงการถูกหยิบยกขึ้นพิจารณาเป็นระยะ แต่กลับยังมิได้ดำเนินการให้สำเร็จ จนกลายเป็นที่สงสัยของนักวิชาการ นักศึกษา และประชาชน ถึงผลดีและผลเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย รวมถึงสาเหตุที่ทำให้โครงการคลองไทยไม่อาจประสบความสำเร็จได้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้มุ่งศึกษาเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลทางประวัติ ศาสตร์ และข้อมูลทางวิชาการของโครงการคลองไทยเพื่อตอบข้อสงสัยแก่สังคม รวมถึงจัดหาแนวทางในการดำเนินโครงการอย่างระมัดระวังให้แก่ภาครัฐ อันเป็นเครื่องมือในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศ มิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศมหาอำนาจ และเป็นแนวทางในการป้องกันผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการคลองไทย จุดเน้นคือการวิเคราะห์ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอุปสรรคทางกฎหมายที่ภาครัฐต้องเผชิญ หากมีการขุดคลองไทยขึ้นในอนาคต

สรุป

ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory) มีทั้งทฤษฎีการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication Theory) ที่เน้นการสื่อสารที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน และทฤษฎีการสื่อสารแบบกระจาย (Diffusion of Innovations Theory) ที่อธิบายวิธีการที่นวัตกรรมหรือแนวคิดใหม่ๆ ถูกแพร่กระจายและนำมาใช้ในสังคม โดยผ่านการสื่อสารสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการขุดคลองกระ (Kra Canal) ในประเทศไทยเป็นกระบวนการที่ต้องพิจารณาในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเชิงนโยบายกับโครงการขุดคลองกระสามารถอธิบายโดยอาศัยทฤษฎีการตัดสินใจเชิงนโยบาย (Policy Decision-Making) ซึ่งมีขั้นตอนหลักๆ ได้แก่ การกำหนดปัญหา (Problem Identification) ระบุปัญหาที่ต้องการการแก้ไข, การวิเคราะห์ทางเลือก (Policy Analysis) วิเคราะห์ทางเลือกต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้แก้ไข

ปัญหา, การตัดสินใจ (Decision Making) เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด, การดำเนินการ (Implementation) นำนโยบายไปปฏิบัติ และ การประเมินผล (Evaluation) ประเมินผลการดำเนินการและปรับปรุงนโยบายตามความจำเป็น

สำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการขุดคลองกระ (Kra Canal) ในประเทศไทยเป็นกระบวนการที่ต้องพิจารณาในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ทฤษฎีสุนทรียภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเชิงนโยบายกับโครงการขุดคลองกระสามารถสื่อสารเพื่ออธิบายเนื้อหาได้ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ (Problem Identification and Objectives)

การกำหนดปัญหา: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องระบุปัญหาหรือความจำเป็นในการขุดคลอง

กระ เช่น ความต้องการลดระยะเวลาการขนส่งสินค้าทางเรือ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ หรือการกระจายการพัฒนาสู่ภาคใต้ของประเทศไทย

วัตถุประสงค์: กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เช่น เพื่อเพิ่มรายได้จากการขนส่งทางทะเล

ลดความแออัดในช่องแคบมะละกา หรือเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเล

2. การวิเคราะห์ทางเลือก (Policy Analysis)

การวิเคราะห์ทางเลือก ศึกษาทางเลือกต่างๆ ในการขุดคลองกระ ทั้งในแง่ของตำแหน่งที่ตั้ง วิธีการขุด การบริหารจัดการ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น วิเคราะห์ทางเลือกต่างๆ ในแง่ของเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม การประเมินผลกระทบ ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการขุดคลองกระ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เช่น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ที่ดิน ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น และผลกระทบทางเศรษฐกิจ

3. การตัดสินใจ (Decision Making)

การตัดสินใจ การตัดสินใจในการดำเนินโครงการขุดคลองกระจะต้องพิจารณาทางเลือกต่างๆ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เช่น รัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนภาคประชาชน การพิจารณาข้อมูล การตัดสินใจจะต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง และครอบคลุมทุกด้าน รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ

4. การดำเนินการ (Implementation)

การวางแผนและดำเนินการ หากมีการตัดสินใจดำเนินโครงการขุดคลองกระ จะต้องมีการวางแผนอย่างละเอียดและการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด เช่น การจัดหาทุน การว่าจ้างผู้รับเหมา การจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และการติดตามความก้าวหน้า

5. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Public Participation)

การให้ข้อมูลและการปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ การจัดประชุมปรึกษาหารือ และการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ประชาชนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและยอมรับของ

โครงการ อันจะนำไปสู่การประเมินและการปรับปรุง การประเมินผลและการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน จะช่วยในการปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Public Participation) เป็นกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการดำเนินการ โดยมีรูปแบบการมีส่วนร่วมในส่วนของการให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและนโยบายที่เกี่ยวข้อง, การปรึกษาหารือ (Consulting) การขอความคิดเห็นและคำแนะนำจากประชาชน, การร่วมตัดสินใจ (Involving) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ, การร่วมมือ (Collaborating) การทำงานร่วมกับประชาชนในการพัฒนานโยบายและการดำเนินการ, การให้อำนาจ (Empowering) การให้อำนาจประชาชนในการตัดสินใจและดำเนินการในบางเรื่อง

ทั้งนี้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ข้อมูลและความคิดเห็นถูกแลกเปลี่ยนอย่างเปิดเผย ส่งผลต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายที่มีความรอบคอบและมีการรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่าย การตัดสินใจเชิงนโยบายที่มีการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนจะช่วยเพิ่มความยอมรับและการสนับสนุนจากประชาชน เนื่องจากประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ประชาชนเข้าใจปัญหาและนโยบายอย่างถูกต้อง ซึ่งจะเพิ่มความร่วมมือและการสนับสนุนนโยบายจากประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

การสื่อสารเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินโครงการชุดคลองกระ เนื่องจากสามารถช่วยสร้างความเข้าใจ สร้างความไว้วางใจ และลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและประชาชน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารสำหรับโครงการชุดคลองกระสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ควรมีการจัดทำแผนการสื่อสารที่ชัดเจนและโปร่งใส โดยระบุวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

ในแต่ละขั้นตอนของโครงการ เช่น การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็น และการตอบสนองต่อข้อกังวล ตลอดจนระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น ชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และนักวิชาการ เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีการใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งสื่อมวลชนท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ตลอดจนใช้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Twitter, Line และ YouTube ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อัปเดตโครงการ และเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน และควรมีการจัดทำเว็บไซต์เฉพาะสำหรับโครงการชุดคลองกระ ที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการศึกษา ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และข่าวสารต่าง ๆ

3) การประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูล ตลอดจนการจัดประชุมสาธารณะเพื่อชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน รวมถึงจัดนิทรรศการและแสดงผลงานงานการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลและเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียด โดยจัดทำการเผยแพร่เอกสารและรายงานสรุปข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ และแจกจ่ายให้กับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ที่สำคัญคือเปิดช่องทางการสำรวจความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ มีการตอบสนองต่อข้อกังวลและคำถามของประชาชนอย่างรวดเร็วและตรงประเด็น เพื่อสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการทำการศึกษาด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์โดยร่วมมือกับองค์กรภาคประชาชน: ทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร เพื่อสร้างเครือข่ายการสื่อสารและการรับฟังความคิดเห็น ทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำวิจัยและการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาแอปพลิเคชันมือถือที่มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงการชุดคลองกระ รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นและการแจ้งเตือนข่าวสาร

เอกสารอ้างอิง

- ดลหทัย จีรวิวรรธน์. (2559). *คลองไทย: ประเด็นที่ต้องพิจารณา และการเตรียมความพร้อมด้านกฎหมาย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ, กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิมลสิทธิ หรยางกูร. (2526). *พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร. (2554). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ระพีภรณ์ เลิศวงศ์วีระชัย. (2545). การชุดคอคอดกระ. ใน ชุมพล เลิศรัฐการ (บ.ก.), *วิชาการรัฐศาสตร์ 2544-2545* (น. 90). สมาคมรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในพระราชูปถัมภ์. Cairney, P. (2012). *Understanding public policy: Theories and issues*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Fischer, F., & Forester, J. (Eds.). (1993). *The argumentative turn in policy analysis and planning*. Durham: Duke University Press.
- Ostrom, E. (1990). *Governing the commons: The evolution of institutions for collective action*. Cambridge: Cambridge University Press.